

Simülasyon Evreni ve Fizik

Gediz Akdeniz

www.gedizakdeniz.com

www.non-linearscience.org

BÜYÜKÇEKMECE MİMAR SİNAN

FEN LİSESİ

28 Mart 2019

Kaostan Kozmosa /Kozmostan Kaosa

Düzensizlikte Düzeni arama/Düzensizlikte

Düzensizlik arama

EVERENSEL PARADİGMA, YENİ FİZİK

- **simülasyon, kaos kuramı ve**
- **kendiliğinden örgütlenme**
- **Karmaşıklık (Düzen ile kaos arasındaki eşik)**
- **Siborg Fizikçi (bilimci) /Post Fizikçi (bilimci)**
- **SANATTA VE DEBİYATDA METAFORLAR**

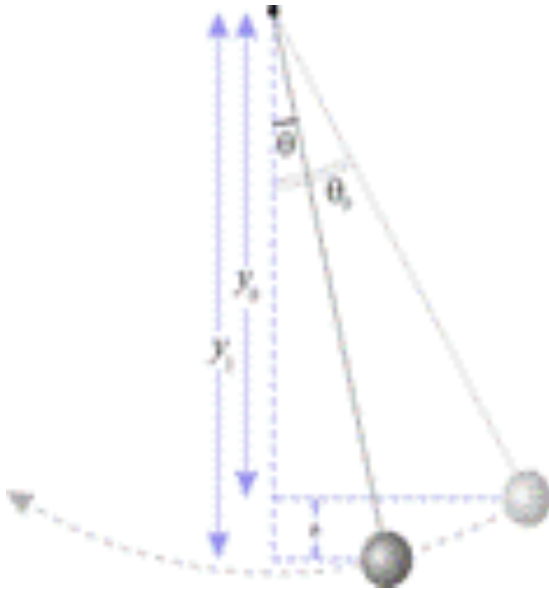

DÜZENSİZLİKTE DÜZEN

Basit Sarkaç: Şamdandan ipin ucunda sallanan sıradan bir taş.

Galileo (1564-1642) iplerin ucuna taşlar bağlayıp günlerce deneyler yaptı. Salınım sürelerinin ipin ucuna asılan taşların ağırlıkları ve bırakılan yükseklikleriyle değil, iplerin boyu ile ilişkili olduğunu gördü.

‘Ayrıca salınım zamanları ile ipin boyları arasındaki oranın değişmediğini fark etti.’

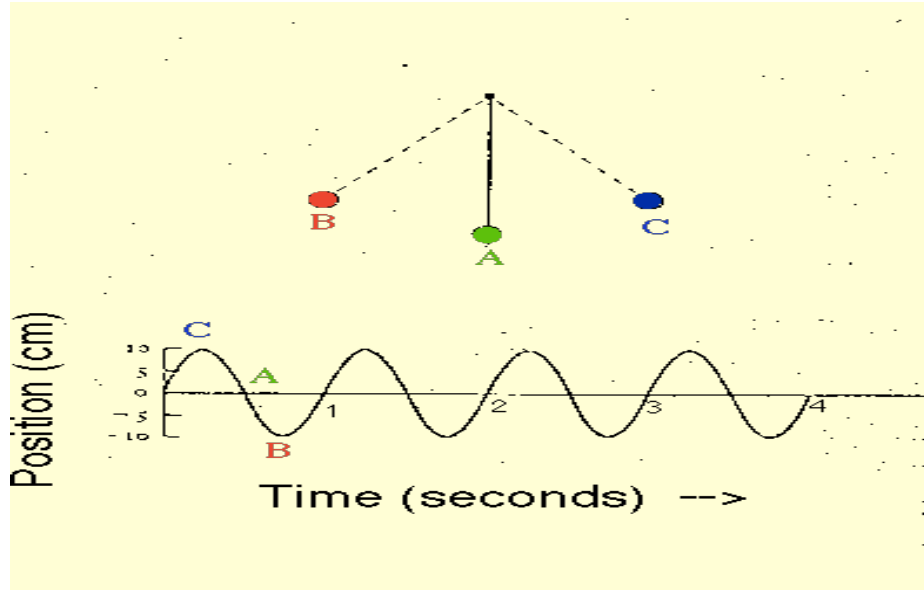
İNDİRGEMECİ DÜŞÜNCE

Mekanikçi Düşüncenin Oluşumu,

Newton (1643-1727)

Akılcılığın-rasyonalizmin çisimlendiği süreç, doğuşunu özetlersek: Düzensiz bir sistem varsa ilk önce onu düzensizleştiren unsurlar, oyunbozanlar akıllıca (akılcılık) yok sayılacak. Düzenli ve ideal bir yapıya indirgenecek. Normalleştirilecek.

Doğa gerçekli Bilgi
Edinmede
İndirgemeci
Düşünce İktidarı

Kozmosun (düzenin) – Kaos (düzensizlik) üzerinde iktidarı

MODERNİTE: KANT ÇEVİRİSİNİN ETKİSİ;

Newton sistemi, doğanın akıl ile uygunluğunun bir göstergesidir. Evren Akıl ile kıvranılabılır bir yapıdadır. (simülasyonda gerçeklik akıl. Gerçeklik evren)

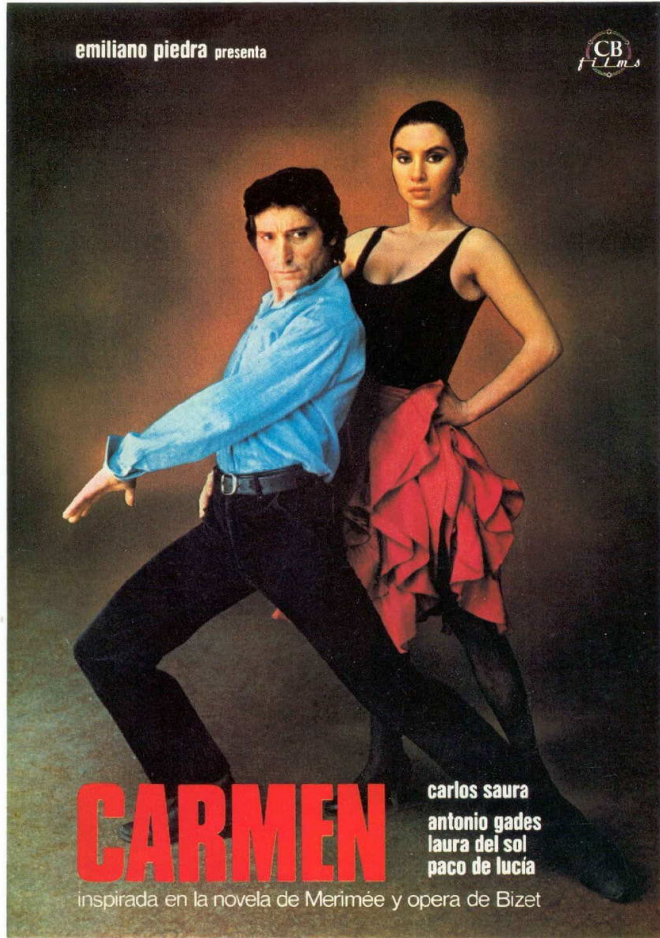
Yeni bilimler ve yeniden yazılanlar: Toplum Bilimleri, Tarih, Siyasi sistemler, ulusçuluk, Doğuculuk, sanat ve edebiyat simülasyonları

Kuğu Gölü Balesi (1877), Çaykovski

Bale modernitenin aydınlanmacı ritüellerinden biridir. “Kuğu Gölü”, Beyaz Kuğu (iyi-kozmos)-Siyah Kuğu (kötü-kaos) ikili (dualite) karşıtlığıyla yazılmıştır.

Carmen, Georges Bizet (1875)

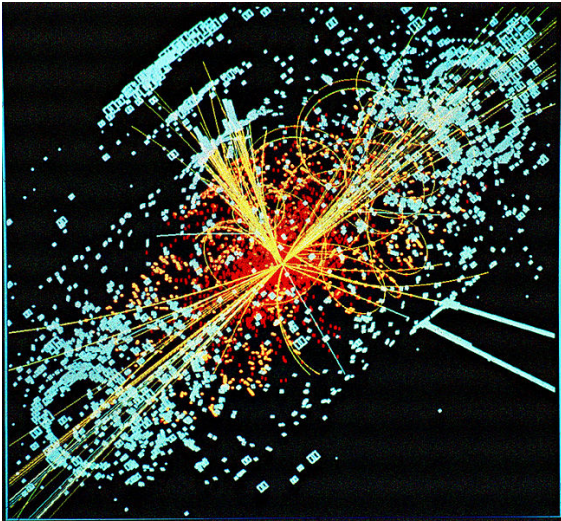

“Carmen” indirgemeci yöntemin mantığıyla yazılmıştır. Çingene kadınlar (toplumun çapakları) “kötü” kadınlardır. Carmen de çingenedir. O halde düzeni bozan çapak “cezalandırılmalıdır”.

KÖTÜ TÜRK

KAOSTAN KOZMOSA

TAMAMLANMASI: Problemleri?

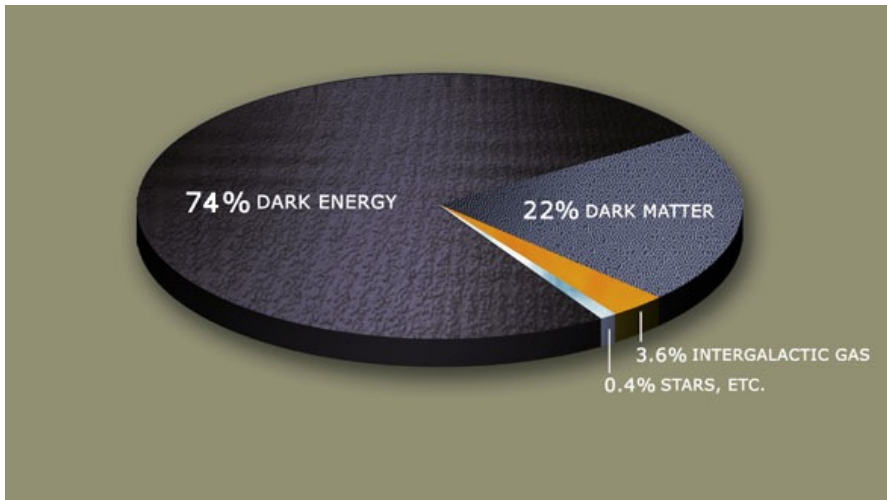

Kuantum Fiziği?

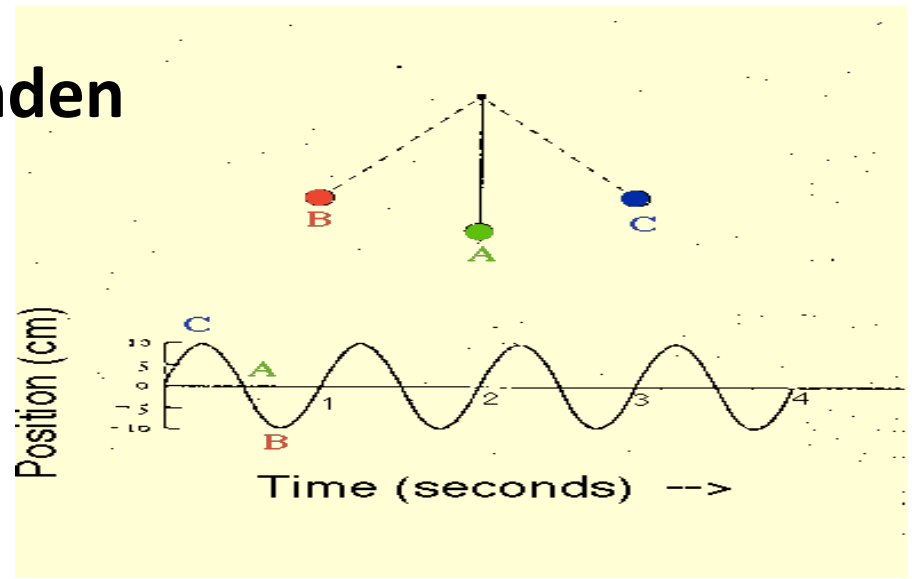
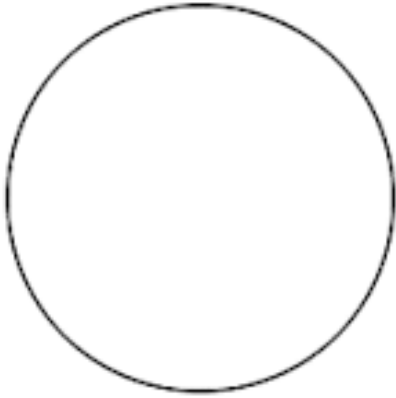
		Maddenin üç nesli (Fermionlar)			
		I	II	III	
Kütle	3 MeV	1.24 GeV	172.5 GeV	0	
Yük	$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{3}$	0	γ
Spin	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	foton
İsmin	yukarı	tılsım	üst		
Kuarklar	6 MeV	95 MeV	4.2 GeV	0	
	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{3}$	0	g
	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	gluon
	aşağı	garp	alt		
Leptonlar	<2 eV	<0.19 MeV	<18.2 MeV	90.2 GeV	
	0	0	0	0	Z^0
	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	
	elektron nötrino	muon nötrino	tau nötrino		
	0.511 MeV	106 MeV	1.78 GeV	80.4 GeV	
	-1	-1	-1	± 1	W^\pm
	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	
	elektron	muon	tau		

- -Higgs Particle
- (God's Particle)
- -Standart Model (Gauge Theories)

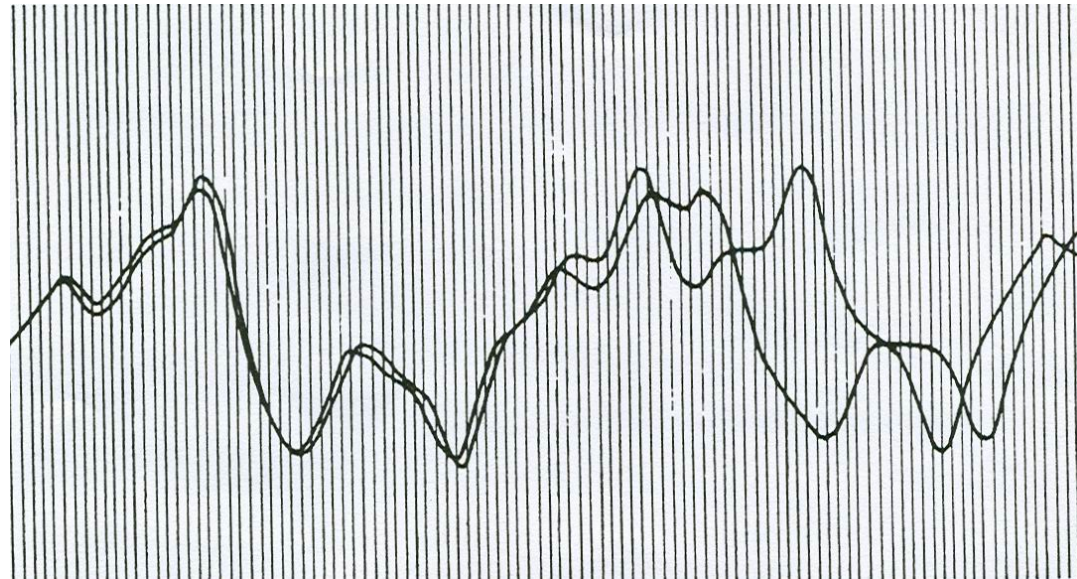
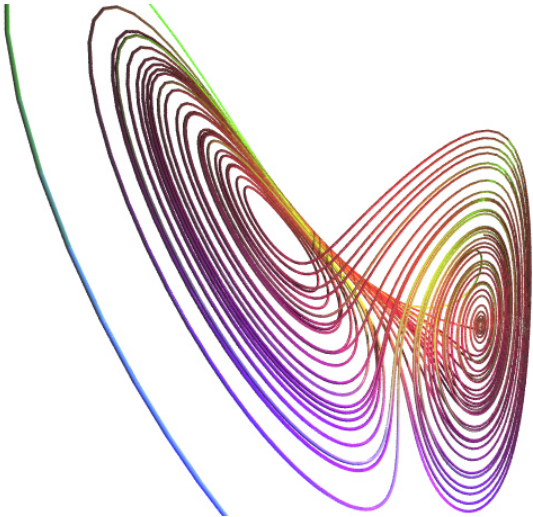
-Dark Matter
-Dark Energy

BASİT SARKAÇ (1600), Düzeninden

KAOS'A GARİP ÇEKİÇİ ve KELEBEK ETKİSİ: LORENZ, 1961

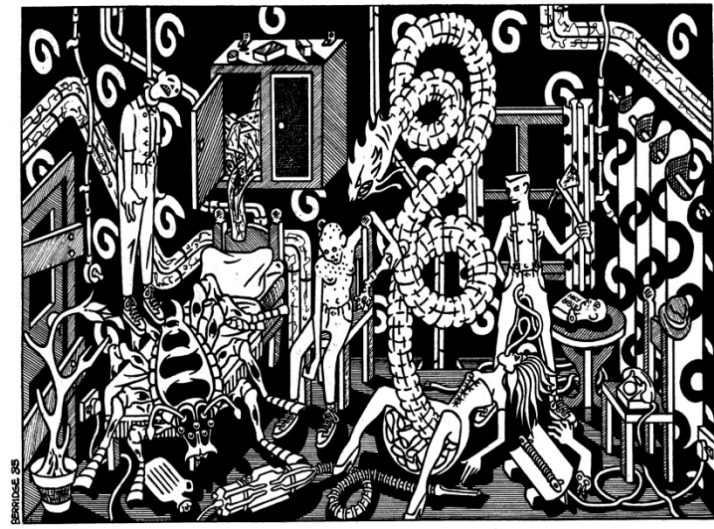
- **Teori**
- **Deney**
- **Ve**
- **Simülasyon**

Simülasyon (Benzetim) Nedir?

SİMÜLASYON GERÇEKLİK ÜZERİNE KURULUR

- Doğa Gerçekliği. Mitoloji. Masallar.
- BİLİM: Gözlem, Deney ve teori gerçekleri.
(indirgemeci Düşünce)
- Mühendislikte ve Oyunlarda gerçeklik.
- Sosyal yapılarda ve insan davranışlarında gerçeklik. Simülasyon evreni
- Sanat, Edebiyat ve sinemada simülasyon.

SOSYAL SİSTEMLERDE Baudrillard SİMÜLASYON KURAMI

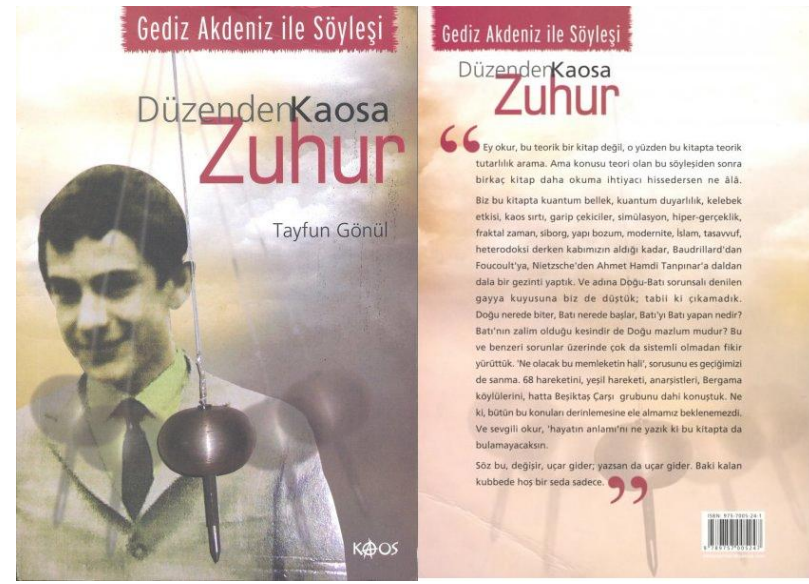
Gerçeklik ilkesi modernite bilgi edinmesi olan simülasyon kuramı: (Toplumsal evrimin görünümümlerle-simulakrlarla olduğunu söyler.)

Örneğin

**Hasta Çocuk simülasyonu,
Oryantalizm. Savaşlar.**

Baudrillard Jean; “Simulakrlar ve Simülasyon”, Dokuz Eylül Yayınları (1998)

Kaotik Farkındalık Simülasyon Kuramı

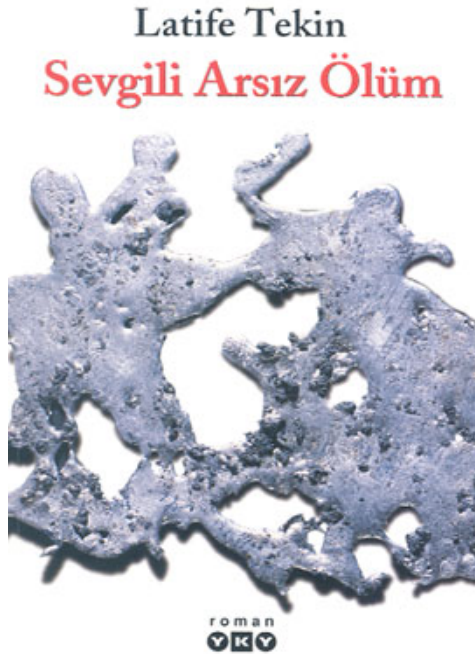
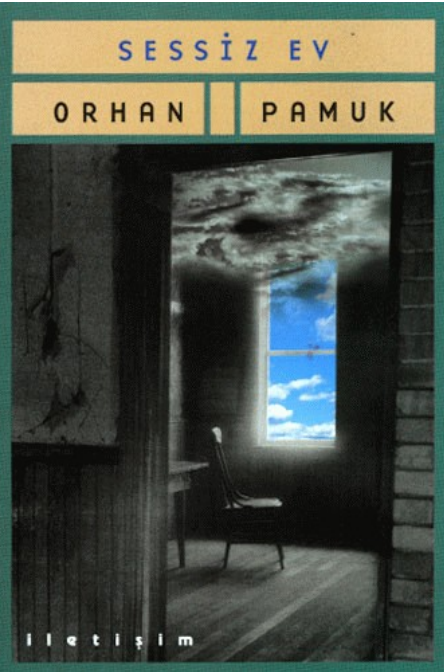
Gerçeklik ilkesi kaotik farkındalık (modernite dışı-düzensiz duyarlı, karmaşık) olan simülasyon kuramı: (Zuhur) Çoklu bağımsız gerçeklik. Toplumsal Evrim.

Gediz Akdeniz: `Disorder In Complex Humasn System` published in Conference Proceeding in Honour of Murray Gell-Mann's 80th Birthday Celebrations (2010) www.gedizakdeniz.com

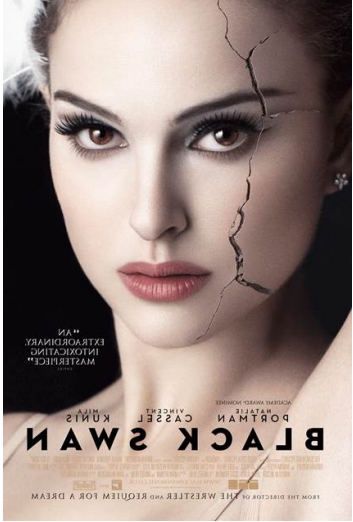
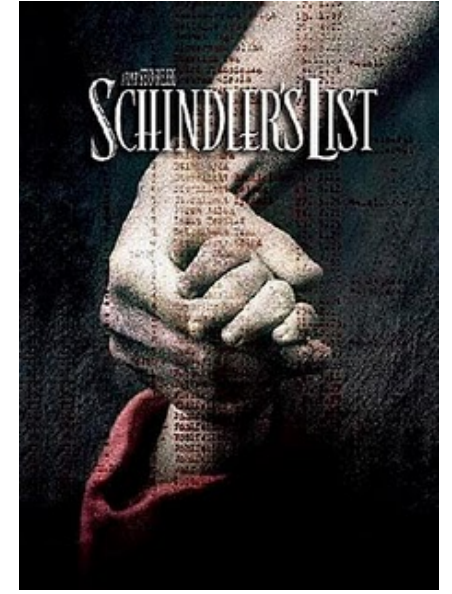
• TÜRK EDEBİYATINDA KAOS VE SİMÜLASYON METAFORLARI

-
- **Araba sevdası**, (Recaizade Mahmut Ekrem)
- **Mai ve Siyah**, (Halit Ziya Uşaklıgil).
- **Saatleri Ayarlama Enstitüsü**, (Ahmet Hamdi Tanpınar). **Kürk Mantolu Madonna**,(Sabahattin Ali).
- **Son Dönem: Oğuz Atay**, (*Tutunamayanlar, Tehlikeli Oyunlar, Korkuyu Beklerken*),
- **Orhan Pamuk**, (*Benim Adım Kırmızı, Kara Kitap*),
- **İhsan Oktay Anar**, (*Puslu Kıtalar Atlası, Suskunlar*)
- **Şairler**: 2ci Yeni Yeniler. **Ece Ayhan, Edip Cansever, İlhan Berk**

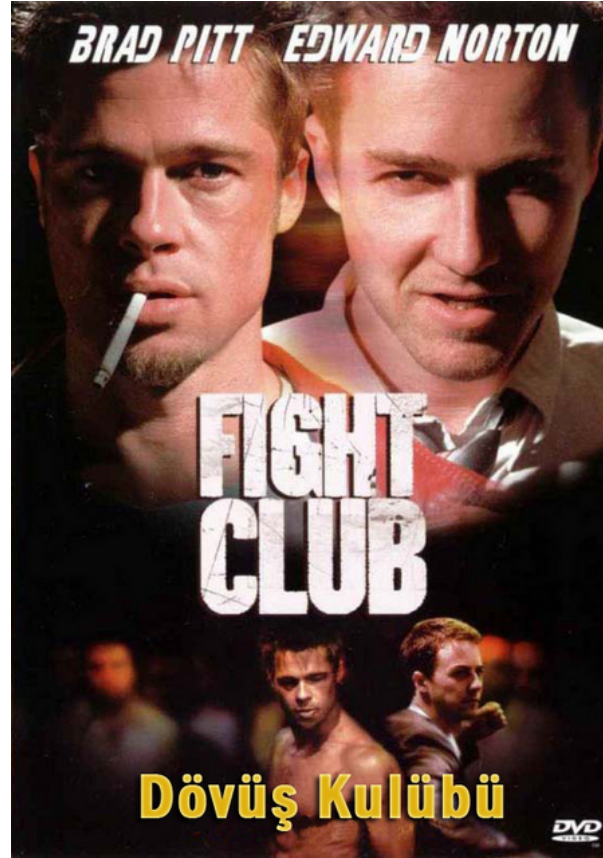
ROMANLARDA KARMAŞIKLIK VE KAOTİK FARKINDALIK SİMÜLASYONU

SİNEMA KURGUSUNDA SİMÜLASYON ÖRNEKLERİ

SİNEMA KURGUSUNDA KARMAŞIK SİMÜLASYON ÖRNEKLERİ

TÜRK SİNEMASINDA KAOTİK FARKINDALIK SİMÜLASYON ÖRNEKLERİ

Kaostan Kozmosa /Kozmostan Kaosa

**Düzensizlikte Düzeni arama/Düzensizlikte
Düzensizlik arama**

**EVERENSEL PARADİGMA,
YENİ FİZİK**

**YÜKSEK TEKNOLOJİ VE ÇOK İNSANLI, YAPAY
ZEKA
veya**

Bağımsız Küçük Gruplar

Büyük Bilim (Siborg Bilimi) CYBORG SCIENTIST: Rosetta, CERN. NASA... Küresel sanat. Hollywood, Disneyland

POST-FİZİKÇİ ve Sanatçı YERELDEN EVRENSELLİĞE

G. Akdeniz, *Post-Physicist Manifesto*, Istanbul
University, *Journal of Sociology* , 15, p. 31-41
(2007) www.gedizakdeniz.com

Gediz Akdeniz

**Edebiyat ve Sinemada
Kaos ve Ötesi:**

Kaotik Farkındalık ve Zuhur

TEŞEKKÜRLER

Batılı Oryantalist Bilim Düşüncesinin Sonu, Herşey Yeniden Başlıyor POST FİZİKÇİ

- Bu dönüşmekte olan fizik dünyasının farkında olmayan, post-fizikçi olmayan, sadece bilim değil sanatta, edebiyatta ve sinemada kalıcı bir eser bırakamaz.
- Bunun farkında olabilecekler de (post-fizikçi) ancak temel fizik eğitimi gerçeğine sahip olanlar olacaktır. Onların da muhakkak ikinci bir alanda eğitim almaları gerekir.